

Esko Kröger

Kaikki kotiin

KAIKKI KOTIIN

Esko Kröger

Esko Kröger

KAIKKI KOTIIN –
KYMMENISEN UUTTA
MININÄYTELMÄÄ
JA SKETSIÄ
RIPPIKOULUIHIN, NUORISOTYÖHÖN
JA MUUHUN SEURAKUNNAN KÄYTTÖÖN

© Esko Kröger 2017

Esipuhe

Olen kirjoittanut noin kymmenen tietääkseni aiemmin julkaisematonta sketsiä tai mininäytelmää osin ns. ”läpällä”. Olen tehnyt niin, koska kirjoittaminen on ollut aitoa vastapainoa käsitteelliselle kirjoitustyölle, jossa olen joutunut kirjoittamaan ”kuivaa asiatekstiä” vielä viittauksineen ja alaviitteineen. Tuon tekstini vastaanottajataho ei suostunut hyväksymään tekstissäni pituutta ja sitä, että siinä käsitteellinen dominoi. Lisäksi rönsyilin ydinasian ohi ja pari isoa muotoseikkaakin olivat vajaita. Tulos asiassa oli, että joudun hiomaan ja kutistamaan tekstiä käytäntöön päin. Niinpä tämä sketsien ja mininäytelmien kanssa amatööriin puuhastelu on hieman lieventänyt turhautumistani edelliseen tilanteeseen. Jotain lohtua, hei!

Sketsit ja mininäytelmät ovat kiinnostaneet minua jo vuodesta 2005 lähtien. Silloin olin eräässä seurakunnassa avustavassa työssä muun muassa rippikoululeirillä ja ohjasin kaksi (!) omaa mininäytelmääni ja osallistuin niiden esittämiseen. Tekstissäni muuten sketsien ja mininäytelmien määrä, kymmenisen tai kymmenen, on harmiton tulkintakysymys. Tuotan kymmenen numeroitua lukua, joissa jokaisessa asuu vähintään yksi kehittämäni esitys. Lukumäärään 10 syntyy poikkeus, koska puujalkavitsisketsiluvussa on yhteensä viisi enemmän tai vähemmän kankeaa puujalkavitsiä, jotka voidaan ”draamakärpäsen purressa elää läpi laajasti näytellenkin”. Tarkka tämän kirjasen lukumäärä erilaisista mahdollisista sketseistä tai mininäytelmistä, on siis yhteensä 14 ja bonusmininäytelmän kanssa 15!

Toivon, että äsken mainittu lukumääräasia jää toissijaiseen arvoon, eli parhaiden tekstieni varjoon, jos niissä on ”idistä”. Jos edes muutama mininäytelmäni tai sketsini toteutetaan jossain rippikoulussa maassamme, olen iloinen. Tavoitteeni on ollut kirjoittaa Raamatun Kristus-keskeistä sanomaa tukevia helppotajuisia esityksiä. Syvimmillään kukin esitys toimii, jos sen sanoma koskettaa syvästi jonkun katsojan sisintä. Kirjaseni esityksiä voi toki käyttää myös muussa seurakunnan toiminnassa kuin rippikouluissa. (Nolo vai ok esitys, kas siinäpä pulma.)

Millaista sketsi- ja mininäytelmälaatua olen sitten pyrkinyt kirjoittamaan? Oma tavoitteeni on tässä ollut jonkinlainen hyvä keskitaso: toimivaa tekstiä ilman, että kurkottaisin ”tekstitähtäimelläni” teatterikorkeakouluun tai Nobelin palkintoon. Hah-hah. Kunpa tuotokseni lukijoiden enemmistön mielestä olisi ennalta arvaamatonta, mutkatonta ja raikasta – huokealla kirjasenostohinnalla.

Entä miten sitten sketsini ja mininäytelmäni saavat a) pienen draamallisen dynamiikkansa ja b) rakenteensa? Uskon, että vastaus molempiin kysymyksiin löytyy usein, muttei aina, kahden sanaparin avulla: etenevä kehittely ja lopun yllätys. Se tuntui olevan itselleni tyypillinen tapa punnertaa sketsin tai mininäytelmän idea tekstiksi. Toivon siis, että käyttämäni juonikaava ”alun lähtötilanne + tarinan kehittely + lopun yllätys” ei ole liian orjallinen. Toivon myös, että tuotokseni aihekirjo ilmentää useita elämänalueita aidon tuntuisesti. Suurin toiveeni, esitettiin-pä sketsejäni tai mininäytelmiäni tai ei, kuitenkin on, että jokaiselle niiden lukijalle niiden ydinsanoma kirkastuu juonikaavan avulla – tai siitä huolimatta. Ydinsanoma on hyvä uutinen Jeesuksesta, syntien anteeksiannosta, parannuksesta ja uskosta. Kaikki kotiin! Jeesus Kristus voi viedä kaikki kotiin.

Elokuussa 2017

Esko Kröger

Teologian kandidaatti

Omistuskirjoitus

Omistan kirjaseni kaikille, jotka ovat kokeneet Jumalan rakkautta Jeesuksessa rippikoulun sketsien ja mininäytelmien kautta ja saaneet niistä muisteltavaa jopa loppuiäkseen.

Motto 1

Sketsini on nopea ja pienimuotoinen ”huumorikohtaus” – tai ainakin yrittää olla sitä. Mininäytelmäni on ehkä alle kymmenen minuutin pituinen esitys. Silti sketsin ja mininäytelmän pituuden, sisällön ja muodon raja on häilyvä, ajattelen.

Motto 2

Tilannekomiikka on usein arjen parasta huumoria. Mutta että rippikoulun lämmin ja rakentava ilta- ja muu ohjelma palvelisi huumorin kautta uskon eli vakaumuksen asiaa, on joidenkin ohjelmanumeroiden oltava sopivasti suunniteltuja. Siihen suhtaudun kuitenkin niin, että yritykselle ja erehdykselle, luovalle ja aidolle toteuttamiselle kummelluksineen – tilannekomiikalle – saa ja kannattaa jättää tilaa.

Huom. 1

Jos tuotosteni kieltä halutaan jonkin verran muuntaa kohti puhekieltä tai jotain paikallista slangia tai murretta, pidän sitä ilman muuta suotavana. Sama koskee sitä, jos esitysteni juonta tahdotaan hieman muokata. Nuo molemmat asiat ovat jopa niin tavallista ja ilmeistä ja toivottavaakin, että tämä huomautus ei ole edes aivan välttämätön. Kirjoitin sen silti osoittamaan näkemystäni asiassa.

Saa paikallistaa! Saa muuntaa murteeksi! Saa slangittaa!

Huom. 2

Jos teksteissäni roolihahmon liikkumista tai etenkin muuta repliikkien ulkopuolista tekstiä on kirjoitettu merkkien << ja >> väliin, tarkoittaa se sitä, että roolihahmojen liikkumisella tai muulla (repliikittömällä) draamallisuudella on iso merkitys esityksessä. Tekstikohdat kannustavat myös ainutlaatuiseen improvisointiin.

Saa liikkua ja puhua luovasti! Saa hyödyntää Luojan luomaa tila-avaruutta!
Saa käyttää sketsin tai mininäytelmän sanomaa tukevaa improvisointia!

Huom. 3

Ainakin muutamassa mininäytelmässäni on sen loppunäytöksen jälkeen otsikko (MININÄYTELMÄN PÄÄTÖS). Jos sama otsikko on sketsin lopussa, se kuuluu (SKETSIN PÄÄTÖS). Kummankin otsikon alla todetaan mininäytelmän näyttelijöiden – esimerkiksi sanalla näyttelijät, esittäjät tai sitten heidän roolihahmojensa nimin – kumartavan yleisölle. Esimerkkinä tästä on teksti ”Kaverukset ja kertoja kumartavat yleisölle.”

Kumartaminen on mielestäni vaihtoehtoinen mininäytelmän päättäminen ja merkki siitä. Se voidaan toteuttaa tai olla toteuttamatta. Päätös kumartamisesta voidaan tehdä vaikkapa näyttelijöiden omien ambitioiden, esityksen ja sen vastaanoton ”tunnelman” mukaan. Loppukumarrus ei enää muuta mininäytelmän tai sketsin sanomaa tai ydinluonnetta siihen kirjoittamani tekstin osalta, eikä sitä, mitä miten ”luomukseni” on käytännössä esitetty.

Saa valita!

Huom. 4

Jätän lähes kaikkien mininäytelmieni ja sketsieni väliin ja tietämille melko reilusti tekstittömiä sivuja muistiinpanoja ja muita merkintöjä varten.

Saa raapustella! Saa ideoida lisää!

Sisällysluettelo	s.
Esipuhe	5
Omistuskirjoitus	6
Motto 1 ja Motto 2	7
Huomautukset	8
Sisällysluettelo	9
1. AVAIMET	11
2. ENKELITENNARIT	15
3. HITTIEH HITTIEH	19
4. KAKSI KÄVERUSTA	23
5. TEIPPI	27
6. PUUJALKAVITSISKETSIKIMARA	31
7. MUOTITALO	35
8. NURMIKKONUORUKAINEN	39
9. MYKKÄ MIES	43
10. ENKELIOLYMPIALAISET	47
11. BONUSMININÄYTELMÄ	51

Rippikoulujen, nuorisotyön ja osin muun seurakunnan erilaisia ryhmätilanteita on usein elävöitetty sketsien ja näytelmien avulla. Ne ovat havainnollisella tavalla virittäneet osanottajia muun kokoontumisen tunnelmaan ja asiaan. Uudella kirjasellani olen liittynyt ehdottelemaan joitakin uusia sketsejä ja mininäytelmiä jo olemassa olevaan laajaan tarjontaan. Sketsit ja mininäytelmät ovat kiinnostaneet minua jo vuodesta 2005 lähtien. Silloin olin eräässä seurakunnassa avustavassa rippikoululeirillä ja ohjasin peräti pari omaa mininäytelmääni ja osallistuin niiden esittämiseen. Tavoitteeni nyt oli kirjoittajaharrastajana ja erittäin ohuen dramaturgisen kokemuksen innoittamana, apua, naputella muutama Raamatun keskeistä sanomaa tukeva helppotajuinen esitettävä kokonaisuus. Toki olen pyrkinyt tuottamaan toimivaa tekstiä. Jos into ja kohellus eivät ylitä tuotokseni laatua moninkertaisesti, niin tekstini saattaa parhaimmillaan ja eräiltä osin olla jollekin lukijalle ja mahdollisten mininäytelmien ohjaajalle juuri ja juuri ennalta arvaamatonta, mutkatonta ja raikasta. On mukava joskus irtautua arjen rutiineista ja pyrkiä olemaan kotitarpeiksi yhdistelmäluova, mutta mitään Finlandia-palkinnon tasoa en voi kuvitrellakaan tavoittelevani. Kuitenkin kirjaseni tarkoitus toteutuu syvimmillään, jos jonkin esitykseni sanoma koskettaa syvästi jonkun katsojan sisintä ja korottaa Kristusta.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi